

Практичне заняття 1

17.03

Тема: Ознайомлення з нормативною та законодавчою базою, що забезпечують підприємницьку діяльність в Україні.

Завдання 1

1. Закон України "Про підприємництво"

Підприємництво - це самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку.

Для здійснення діяльності може бути створене підприємство, яке є юридичною особою, має відокремлене майно, самостійний баланс, рахунки в установах банків та позитиву (за наявності).

2. Господарський кодекс України (ГКУ).

Стаття 62. Підприємство як організаційна форма господарювання.

Бізнесменство - це самостійний суб'єкт господарювання, створений компетентним органом державної влади або органом місцевого самоврядування, або іншими суб'єктами для задоволення суспільних та особистих потреб шляхом систематичного здійснення виробничої, науково-дослідної, торговельної та іншої господарської діяльності.

Бізнесменство діє на основі статуту або іншого установчого документа. Воно є юридичною особою, має право укладати угоди, набувати майнових та особистих немайнових прав, бути позиваєм та відповідаєм у суді.

3. Податковий кодекс України (ПКУ).

Регулює відносини, що виникають у сфері справлення податків і зборів. Зокрема, він визначає визначний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та

порядок їх адміністрування, плати і від
податків та зборів, їх права та обов'язки,
компетенцію контролюючих органів, а також
відповідальність за порушення податкового
законодавства.

4. Кодекс законів про працю України (КЗпП).

Ним визначено правові засади і гарантії
реалізації громадянами права на працю,
забезпечення рівних прав усіх працівників трудових
відносин, належних умов праці та
соціального захисту.

Кодекс регулює:

- Порядок укладення трудового договору
(зокрема з агрокоопативами та іншими фахівцями);
- Робочий час і час відпочинку;
- Оплату праці та матеріальну відповідальність
працівників;
- Охорону праці та порядок вирішення
трудових спорів.

5. Закон „Про розвиток та державну

підтримку малого і середнього підприємництва в Україні

Визначає правові та економічні засади державної політики у сфері підтримки малого і середнього підприємництва (МСП).

Закон встановлює критерії поділу суб'єктів на мікро-, малі, середні та великі підприємства (за кількістю працівників та обсягом річного доходу).

Визначає основні напрями підтримки: доступ до фінансування (кредити, гранти), спрощення адміністративних процедур, сприяння інноваціям та розвиток інфраструктури (бізнес-інкубатори тощо).

Стисла таблиця-підсумок для агронома-підприємця:

Документ	Що регулює
ПК України	Закони, створення фермерського господарства чи ТОВ.

ПКЧ

Сплата єдиного податку 4-ї групи
(спеціально для аграріїв)

КЗпП

Як правильно оформити сезонних
працівників, збирання моркви.

Закон про МСП

Можливість отримати державну
компенсацію за придбання
сільгосптехніки.

Завдання 2.

Види підприємств	Середня кількість працівників, осіб	Річний дохід, євро/грн.
Мікропідприємства	Не перевищує 10 осіб	Не перевищує 2 млн євро
Малі підприємства	Не перевищує 50 осіб	Не перевищує 10 млн євро
Середні підприємства	Від 50 до 250 осіб	Від 10 млн до 50 млн євро.
Великі підприємства	Перевищує 250 осіб	Перевищує 50 млн євро.

Тлумачення до показників:

1. **Критерії визначення**: Щоб підприємство належало до певної категорії, воно має відповідати обом зазначеним критеріям (і за кількістю людей, і за доходом). Якщо один показник відповідає "малому" а інший "середньому", підприємство зазвичай класифікують за другим показником.

2. **Середня кількість працівників**: Сюди входять не лише штатні працівники, а й ті, що працюють за сумісництвом або цивільно-правовими договорами.

3. **Річний дохід**: Це загальна сума виручки від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) без урахування ПДВ за звітний рік.

Для фермерських господарств Херсонщини статус підприємства визначає:

- **Систему оподаткування**: Наприклад, право на перебування на 4-й групі єдиного податку;
- **Державні субсидії**: Багато програм

фінансові допомоги (наприклад, компенсація вартості насіння чи техніки) розраховані саме на мікро- та малі підприємства;

- **Звітність**: Малі підприємства подають спрощену фінансову звітність.

Завдання 3

Права та обов'язки суб'єкта підприємницької діяльності:

Права підприємця	Обов'язки підприємця
Самостійно формувати програму діяльності; вибирати поставальників насіння (наприклад, соняшнику) та покупців продукції.	Укладати трудові договори з найманими працівниками та забезпечувати їм належні умови праці.
Встановлювати ціни на продукцію: згідно із законом про ринкового кон'юнктуру	Забезпечувати належну якість товарів/послуг: відповідати за сортову чистоту насіння та безпечність вироблених овочів.
Вільно розпоряджатися прибутком: що залишається після сплати податків та інших обов'язкових платежів.	Своєчасно сплачувати податки: та інші збори у розмірах, передбачених податковим кодексом.

Відкривати рахунки в банках: та здійснювати всі види розрахункових операцій.

Дотримуватися екологічних норм: не допускати забруднення ґрунтів і водних масивів, а також добривами.

Замовляти ресурси: використовувати майно, фінансові кошти, а також інтелектуальну власність.

Вести бухгалтерський облік: та надавати статистичну і фінансову звітність контролюючим органам.

Здійснювати зовнішньоекономічну діяльність: самостійно експортувати вантажі або імпортувати техніку.

Дотримуватися прав споживачів: надавати достовірну інформацію про походження та якість продукції.

Окрім прав та обов'язків, підприємець несе відповідальність:

1. **Майнову**: Юридична особа відповідає за боргами своїм майном, а ФОП – усім власним майном;

2. **За порушення договорів**: Сплата штрафів та пені у разі невиконання умов поставок продукції;

3. **Адміністративну та кримінальну**: За порушення податкового, трудового або прифінансованого законодавства.